



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou v právní věci žalobce: **B. K.**, nar. , státní příslušnost , t. č. , zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL. M, advokátem se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra (odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2014, č. j. OAM-10/LE-BE03-HA08-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Maroši Matiaškovi, LL. M., advokátovi se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, se přiznává odměna ve výši 6.800 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení

rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V žalobě a jejím doplňku ze dne 4. 4. 2014 vytýká žalovanému nedostatečně zjištěný stav věci, čímž došlo k porušení § 3 zákona o azylu. Tvrdí, že v České republice (dále jen „ČR“) požádal o mezinárodní ochranu z důvodu obavy z pronásledování bývalým zaměstnavatelem panem Z., členem Demokratické strany (dále jen „DSM“). Ze země původu uprchl ze strachu z pronásledování a pomsty, která mu hrozila kvůli jeho činnosti související s volbami v roce 2008. Žalobce se domnívá, že hrozba pronásledování ze strany zaměstnavatele odůvodňuje jeho strach z pronásledování podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Obává se, že ho bývalý zaměstnavatel s využitím konexí a postavení vlivné osoby může po návratu do pronásledovat a ohrožovat jej na životě. Ze strany žalobce jde o odůvodněný strach ze závažného porušení jeho základních práv a svobod, a to v podobě špatného zacházení, až možného usmrcení. Na vnitrostátní orgány se neobrátil, protože se domnívá, že jeho bývalý zaměstnavatel může jejich činnost ze svého postavení podstatně ovlivnit v žalobcův neprospěch. Správní orgán se vůbec nezabýval situací v z hlediska boje o politické postavení. Cituje sice několik obecných zpráv o situaci v oblasti lidských práv v , konkrétně se ale situací nezabývá. Žalobce poukazuje na § 9 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana a organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Pojem pronásledování je nutno vykládat konformně s čl. 9 Směrnice Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu (dále jen „směrnice“). Podle čl. 9 odst. 1 směrnice za pronásledování ve smyslu čl. 1 a Ženevské úmluvy je považováno jednání, které je a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písm. a). Podle čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice za pronásledování může být považováno např. použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí, či nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání.

Dále namítá, že žalovaný nedostatečně posoudil podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V případě návratu se žalobce obává, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma spočívající v mučení nebo nelidském zacházení či ponižující zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný se měl jeho obavami z pronásledování bývalým zaměstnavatelem zabývat alespoň na úrovni možnosti udělení doplňkové ochrany.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za zmatečné. Žalobcův zaměstnavatel, jak uvedl ve své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (skutkový stav je popsán v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 12/2011), byl členem DSM, nikoli strany „Občanská odvaha“, jak uvádí napadené rozhodnutí. Skutková zjištění k první žádosti tak nekorrespondují se skutkovými zjištěními v řízení o druhé žádosti, přičemž tento rozpor mohl vzniknout buďto nesprávným překladem nebo nesprávným zachycením skutkového stavu žalovaným. Rozhodnutí je nicméně z tohoto důvodu zmatečné a nepřezkoumatelné

a proto je namístě je zrušit a vrátit žalovanému k novému projednání, aby žalovaný správně zjistil a popsal skutkový stav.

Žalobce má životní zájem zůstat v ČR. K zemi svého původu již nemá žádné vazby. V současné době žije v ČR s přítelkyní (státní občankou) a synem. Oba mají na území ČR povolen trvalý pobyt. V zemi původu by však soužití vzhledem k výše popsané situaci nebylo možné. Nucený návrat do by pro žalobce představoval výrazný zásah do soukromého a rodinného života. Svou družku ani syna by nechtěl vystavit nebezpečí. Navrácení žalobce do země původu by znamenalo fakticky přetrhání vztahů a znemožnění péče o syna. Z těchto důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl žalobní výhrady a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí. To (oproti žalobci) nepovažuje za vadné, nepřezkoumatelné, zmatečné či nezákonné. Zjistil skutečný stav věci, zabýval všemi okolnostmi, které žalobce sdělil, a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí, které v daném případě považuje za dostačující. Žalobce uvedl, že byl sympatizantem DSM, přičemž od dubna 2003 do února 2008 pracoval pro pana Z., člena parlamentní strany Občanské odvaha. V této souvislosti byl svědkem porušování zákona ze strany svého zaměstnavatele. V měsíci srpnu 2007 ho vyhledal p. A. (kandidát DSM a protikandidát p. Z.), jenž v souvislosti s volební kampaní požádal žalobce o poskytnutí informací o p. Z.. Žalobce žádosti vyhověl a předal jmenovanému jednorázově informace o závadných praktikách svého bývalého zaměstnavatele. Současnou žádost o mezinárodní ochranu hodnotí žalovaný jako účelovou, podanou v době hrozícího správního vyhoštění z území ČR. O účelovosti žádosti a aktuálně tvrzených důvodech svědčí rovněž skutečnost, že o nich žalobce v průběhu předchozího správního řízení vůbec nevypovídal a účelově se je snaží posunout do politické roviny. Pokud by měl žalobce v případě návratu do země původu nějaké problémy, může se obrátit na příslušné státní orgány s žádostí o pomoc. Strana DSM, s níž žalobce sympatizuje a v jejíž prospěch také jednal, se v roce 2012 stala vítěznou stranou a vytvořila vládní koalici s Koalicí spravedlnosti. Lze proto předpokládat, že by státní orgány pomoc žalobci neodmítly. Před vycestováním ze země původu žalobce ani z důvodu popisovaného jednání žádné potíže neměl a v jeho případě nelze ani hovořit o nějakém vyvíjení politické činnosti ve smyslu zákona o azylu. Pokud jde o námitku názvu strany, konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení tento název strany „Občanská odvaha“ sám uváděl, a to jak v žádosti, tak v průběhu pohovoru, přičemž všechny protokoly podepsal jako správné. Tento název také vlastnoručně napsal na list papíru. Podle žalovaného neslouží azylové řízení k úpravě pobytu za účelem zachování vazeb mezi partnery, neboť institut azylu je institutem výjimečným. Partnerský život s přítelkyní může žalobce vést i mimo území ČR, např. v M., odkud oba pocházejí, a kde jim žádné nebezpečí ve smyslu zákona o azylu nehrozí. Navíc jde již o druhou neúspěšnou žádost žalobce o mezinárodní ochranu v ČR, přičemž první podal rovněž účelově až po roce a půl od příjezdu do ČR. Žalobce nebyl v průběhu řízení zkrácen na právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, avšak neshledal důvody pro zrušení rozhodnutí. Uvedený závěr vychází z následujících zjištění a na ně navazujících úvah:

Předně musí soud konstatovat, že při posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí nemohl odhlédnout od skutečností tvrzených žalobcem již v prvním řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 11. 2009. Tehdy žalobce uváděl, že ze země původu odešel v březnu 2008, protože měl problémy se svým zaměstnavatelem panem B., který byl členem DSM a členem parlamentu. Žalobce tohoto svého zaměstnavatele doprovázel na cestách a byl tak svědkem nezákonných činností. Bratr žalobce, který jeho zaměstnavateli dělal řidiče, byl zavražděn. Do ČR odjel za práci.

Při pohovoru téhož dne uvedl, že v pracoval jako kuchař ve veřejné jídelně, které patřila p. B., pro kterého pracoval i žalobcův bratr, který byl svědkem nezákonné činnosti jejich zaměstnavatele. V roce 2007 bratr žalobce zmizel a později byl nalezen zavražděný. Před zmizením žalobci stihl sdělit, že jejich zaměstnavatel udělal něco hrozného. Žalobce se začal svého zaměstnavatele bát, a proto od něj odešel. Poté na základě inzerátu odjel na pracovní vízum do ČR. O jakou konkrétní činnost zaměstnavatele šlo, neví, sám s ním problémy neměl. Po vypršení víza zůstal v ČR nelegálně. O udělení mezinárodní ochrany dříve nepožádal, protože mu krajané řekli, že jakmile to udělá, bude zavřený. Proto požádal až poté, co byl zadržen Policií ČR. Žádost podal proto, aby v ČR mohl zůstat a nemusel se vrátit zpět do M. Při dalším pohovoru dne 11. 11. 2009 žalobce nebyl schopen vysvětlit rozpor ve svých dosavadních výpovědích ohledně toho, zda zaměstnavatele doprovázel na jeho cestách on a také on byl svědkem jeho nezákonných činností, nebo to byl jen jeho bratr.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 11. 2009, č. j. OAM-296/LE-BE02-BE03-2009, žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že žalobce ji podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a ve snaze legalizovat si pobyt na území ČR. Žádost podal až po roce a půl od vstupu na území ČR, kde pobýval sedm měsíců nelegálně. Po celou dobu měl možnost požádat o mezinárodní ochranu, přičemž tak učinil až v okamžiku, kdy byl zadržen z důvodu nelegálního pobytu, umístění do zařízení pro zajištění cizinců a uloženo mu správní vyhoštění. Pokud by měl žalobce skutečný zájem a cítil se jakýmkoli způsobem ohrožen, učinil by tak bezprostředně po vstupu na území ČR. Účelovost podání žádosti potvrdil i sám žalobce svým tvrzením o zájmu zůstat v ČR. K tomuto účelu však slouží instituty obsažené v zákoně o pobytu cizinců na území ČR. Za důvod svého odchodu ze země původu žadatel označil skutečnosti z hlediska zákona o azylu irelevantní, konkrétně odjezd za práci a obavy z možných problémů s bývalým zaměstnavatelem, a to bez ohledu na pochybnosti správního orgánu o celkové věrohodnosti žalobce. Snaha o nalezení práce a vyřešení údajných potíží se soukromými osobami mezi relevantní důvody (§ 12 zákona o azylu) rozhodně nepatří. Žalovaný neshledal ani důvody k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žadatel neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dospět k závěru, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Potvrdil, že v minulosti neměl v žádné problémy se státními orgány a vycestoval legálně na vlastní doklady. Pokud jde o tvrzené obavy ze zaměstnavatele, poukázal žalovaný na rozpory ve výpovědích žalobce. Žalobce nejprve tvrdil, že potíže měl on sám, poté, že šlo o potíže bratra a tyto rozpory nebyl schopen vysvětlit; naopak uvedl další nová a nepřesvědčivá tvrzení o jeho údajném svědectví o zmizení dalšího jeho spolupracovníka přičiněním jeho zaměstnavatele. Těmto tvrzením žalovaný neuvěřil a konstatoval, že žalobci v zemi původu žádné nebezpečí nehrozí a nehrozí mu ani mučení nebo nelidské či ponižující zacházení.

Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 12. 10. 2010, č. j. 46 Az 64/2009 – 47, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl.

Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu svým rozsudkem ze dne 31. 3. 2011, čj. 7 Azs 12/2011 – 76. Potvrdil však správnost závěrů krajského soudu, že žalovaný neporušil ustanovení § 3 s. ř. a že zkoumání okolností rozhodných pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 2 azylového zákona bylo dostatečné. Nejvyšší správní soud akceptoval rovněž rozsah skutkových zjištění učiněných žalovaným, který vycházel z výpovědi žalobce, které obsahovaly rozpory v popisu událostí, které žalobce nedokázal věrohodně vysvětlit. Nejvyšší správní soud přitakal také závěru žalovaného o účelovosti žádosti, která je dána snahou žalobce o legalizaci pobytu v ČR, přičemž důvody odchodu žalobce ze země původu, jsou z hlediska zákona o azylu jako irelevantní. Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že „Snaha o nalezení práce a vyřešení údajných potíží se soukromými osobami nepatří mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Proto byl v případě stěžovatele důvodně použit § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle Nejvyššího správního soudu nebylo v této situaci důvodu, aby se krajský soud zabýval definicí pronásledování a tím, zda je bezpečná země původu, když k žalobní námitce přezkoumával správnost aplikace ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle Nejvyššího správního soudu je doba jednoho a půl roku, respektive sedmi měsíců nelegálního pobytu po vypršení platnosti víza, dostatečná k tomu, aby se stěžovatel zorientoval v situaci týkající se postavení uprchlíků a jejich procesních možností dovolat se ochrany v ČR. Podle obsahu správního spisu byl stěžovatel v jazyce, kterému rozumí, poučen, že musí uvést všechny důvody, které jej přiměly opustit vlast a pro které žádá o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v průběhu dvou pohovorů v mongolském jazyce se vyskytly rozpory v tvrzeních stěžovatele, které nedokázal spolehlivě vysvětlit. Nejvyšší správní soud již dříve zdůraznil, že „(o)tázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem neuralgickým bodem celého procesu rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek. Žadatel je totiž povinen poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace, na jejichž základě pak správní orgán zjišťuje podklady pro vydání rozhodnutí (§ 49a zákona o azylu). (...) pokud je zpochybněna celková věrohodnost žadatele, znamená to, že jeho žádosti nemůže být vyhověno, aniž by se jí správní orgán, resp. krajský soud v rámci své přezkumné činnosti nějak blíže věcně zabývaly“ (viz rozsudek ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010 – 229, dostupný na www.nssoud.cz). Ministerstvo navíc v odůvodnění svého rozhodnutí zdůraznilo, že bez ohledu na popsané pochybnosti o celkové věrohodnosti stěžovatele nepatří vyřešení potíží se soukromými osobami mezi důvody pro udělení mezinárodní ochrany.“

Důvodem, pro který Nejvyšší správní soud zrušil, i přes shora uvedené závěry, napadený rozsudek, bylo zjištění, že se krajský soud opomněl zabývat otázkou, zda v případě žalobce byly dány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a azylového zákona.

Krajský soud rozsudkem ze dne 30. 6. 2011, č. j. 46 Az 64/2009 - 88, rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2009, č. j. OAM-296/LE-BE02-BE03-2009, zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, neboť dospěl k závěru, že se žalovaný nezabýval možnostmi udělit žalobci humanitární azyl. Pokud jde o doplňkovou ochranu, konstatoval, že u žalobce nebyly shledány žádné důvody pro její přiznání. Rozhodnutí žalovaného v tomto směru tedy obstálo. K tomu výslovně uvedl, že: „I v souvislosti s institutem doplňkové ochrany je nutno v první řadě uvést, že nelze uvěřit žalobcově příběhu o potížích s jeho mongolským zaměstnavatelem. Důvěryhodnost těchto tvrzení je zásadně zpochybněna především vnitřními rozpory ve výpovědích žalobce (kromě dříve uvedeného z výpovědi žalobce mimo jiné vyplývá, že se v zdržoval ještě šest měsíců poté, co údajně ze strachu před svým zaměstnavatelem opustil své zaměstnání - tím je popřena jeho obava, že by si jej zaměstnavatel s ohledem na svůj vliv našel kdekoliv v) a také chováním žalobce poté, co

přijel do České republiky. Žalobce totiž žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až po téměř roce a půl od vstupu na území České republiky, přestože dřívějšímu podání žádosti evidentně nic nebránilo. Ze spisu je naopak zjevné, že žalobce do České republiky přijel za práci (tedy z ekonomických důvodů). Když pak později o práci v České republice přišel, snažil se zůstat mimo pozornost českých úřadů, aby nebyl zajištěn a omezen v pohybu. O udělení mezinárodní ochrany pak požádal až poté, co byl zadržen a co mu bylo uděleno správní vyhoštění na dobu tří let. Takto by žalobce jistě nepostupoval, pokud by se skutečně obával o svůj život. I pokud by soud snad žalobci jeho příběh uvěřil, je třeba konstatovat, že nebezpečí, jež se žalobce obává, nepředstavuje vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Násilí páchané soukromými osobami se do této pozice může dostat pouze jako součást ozbrojeného konfliktu v zemi původu nebo pokud oficiální složky státu zcela selhávají ve svých funkcích ochrany bezpečnosti obyvatel státu a není-li zároveň možné se riziku útoku ze strany soukromé osoby vyhnout změnou místa pobytu na území daného státu. V této souvislosti je třeba konstatovat, že i přes jisté nedostatky je považováno za bezpečnou zemi, pročez žalobce nepředkládá dostatečné argumenty, proč v jeho případě by měly bezpečnostní složky státu hrubě selhávat. Obecně známou skutečností pak je, že je velmi rozlehlou zemí s relativně nízkou hustotou obyvatelstva, což nepochybně žalobci umožňuje vyhnout se údajnému nebezpečí ze strany zaměstnavatele změnou místa pobytu do jiné, od hlavního města vzdálené části země. Ostatně ani šestiměsíční pobyt v hlavním městě a posléze po prodeji bytu u prarodičů mimo nestačil, jak se podává z výpovědi žalobce, zaměstnavateli k vypátrání jeho pobytu.“

Po vrácení věci k dalšímu řízení vydal žalovaný dne 1. 2. 2012 rozhodnutí č. j. OAM-296/LE-BE02-HA08-2009, jímž řízení o žádosti zastavil, protože se žalobce bez omluvy nedostavil k pohovoru, jenž se měl uskutečnit dne 31. 1. 2012.

Nynější (v pořadí druhou) žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 14. 1. 2014. V ní uvedl, že je státním občanem, nebyl členem žádné politické strany, ale sympatizoval s DSM. V zemi původu pracoval jako řidič u svého zaměstnavatele pana Zorigta, jenž byl členem strany „Občanská odvaha“. V roce 2008, když měl zaměstnavatel žalobce znovu kandidovat ve volbách, oslovil žalobce pan A., protikandidát za DSM, který po žalobci žádal informace o p. Z., protože chtěl znemožnit jeho kandidaturu a vedl proti němu kampaň prostřednictvím televize a tisku. Žalobce mu informace poskytl, protože byl sympatizantem DSM. Před zveřejněním informací mu p. A. zařídil odjezd z, aby mu nehrozilo nebezpečí. Do ČR přijel na platný cestovní doklad a pracovní vízum. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou obavy z problémů s bývalým zaměstnavatelem a z jeho pronásledování kvůli poskytnutým informacím. Dalším důvodem je to, že má v ČR rodinu (družku a syna).

Při pohovoru dne 21. 1. 2014 k dotazu správního orgánu, zda někde uvedl jinou totožnost, sdělil, že se tak stalo při zadržení policií, kdy předložil průkaz Maďarské republiky s tím ale, že policii informoval, že to není průkaz jeho, ale kamaráda, jenž si průkaz z obavy ze ztráty či poškození uschoval u žalobce, který ho měl v tašce. K dotazu, zda v mezidobí nastaly nové skutečnosti, uvedl jednak, že se mu narodil syn, a dále, že další novou skutečností jsou důvody, které v minulosti neuváděl, ale nyní uvede a že důvody uváděné v minulé žádosti již nejsou aktuální a v případě návratu by kvůli nim problémy neměl. Novým důvodem je to, že poskytl informace o p. Z., členu parlamentu za stranu Občanská odvaha. Pro jmenovaného pracoval od roku 2003 do února 2008 a byl svědkem porušování zákonů z jeho strany, konkrétně provozoval restauraci a neodváděl daně, neplatil elektřinu a podobně, protože měl známosti, lovil chráněné druhy zvěře a žalobce ho při tom fotil. Jednání

zaměstnavatele, které se mu nelíbilo, na policii neoznámil, protože to byl velice vlivný člověk a žalobce se bál, že se mu bude mstít. Volební kampaň proběhla v červnu 2008. V televizi byl odvysílán pořad, v němž bylo uvedeno jméno p. Z. a že provádí nezákonné věci. K dotazu správního orgánu, jaké měl v této souvislosti konkrétní problémy, žalobce sdělil, že volby byly 30. 6. 2008, p. Z. nebyl zvolen; v té době byl žalobce již v ČR. Kvůli poskytnutí informací problémy v neměl. Ještě za pobytu v zemi původu s ním byl natočen televizní rozhovor, v němž se zmínil o praktikách p. Z., o nichž mluvil s p. A. Pořad byl odvysílán dne 28. 6. 2008. V červnu roku 2008 vyšel novinový článek s fotografií a jménem žalobce, v němž byly popsány nezákonné praktiky p. Z. O tom byl informován rodinou a kamarády. Tyto skutečnosti v minulém řízení neuvedl, protože se bál, že by se to mohli dovědět v Mongolsku a měl by problémy. Nyní se již nebojí, protože ví, že ČR nikomu žádné informace neposkytne. K dotazu správního orgánu, že i v minulém řízení byl poučen, že informace, které sdělí, budou použity jen pro Ministerstvo vnitra, a proč toho již tehdy nevyužil a neuvedl všechno, sdělil, že někteří krajané, kteří žádali o mezinárodní ochranu, měli po návratu do problémy. V reakci na sdělení správního orgánu, že to ale nevysvětluje, proč již dříve neuvedl všechny důvody, žalobce uvedl, že neví, zda měli problémy proto, že žádali, nebo proto, jaké důvody uvedli. Ke sdělení správního orgánu, že předchozí řízení trvalo více než dva roky, a proč v průběhu řízení tyto důvody nesdělil, uvedl, že nevěděl, jak dlouho řízení potrvá, a proto do toho nezasahoval. Konkrétní důvody, proč to neuvedl, neměl, ale doufal, že mu bude azyl udělen i z důvodů, které již uvedl. Problémy kvůli poskytnutí informací by měl i přesto, že p. Z. nebyl zvolen, protože je stále vlivnou osobností. Bojí se, že by ho nenechal v klidu. Má informace o tom, že se po něm p. Z. ptal v červnu 2008. Pátral po něm asi ještě rok po odjezdu z vlasti. Naposledy začátkem roku 2012, kdy se rodičů ptal, kdy přijede. Má za to, že mu i po pěti letech hrozí v případě návratu nebezpečí, protože zná p. Zorigta, který je mstivý, měl kvůli žalobci problémy, což mu nezapomene. Po ukončení minulého azylového řízení neměl žádný platný doklad, ani vízum; cestovní pas neměl již v roce 2012 (někde ho ztratil a o nový nepožádal). Svého nelegálního pobytu si je vědom, ale nevěděl, jak si ho má opatřit. Po uložení správního vyhoštění se do vlasti nevrátil, protože nechtěl opustit rodinu. Žije s družkou národnosti a synem (je zapsán v rodném listě). S družkou je v telefonickém kontaktu, dosud za ním nebyla; syn je malý. Druhou žádost se rozhodl podat po zadržení policií. Žádné problémy ve vlasti neměl. Součástí protokolu o pohovoru je listina s vlastnoručně psaným textem, jenž byl tlumočnicki z jazyka přeložen jako: „Občanská odvaha“, „Odvaha občanů“.

Žalovaný po zhodnocení skutečností uvedených žalobcem v průběhu správního řízení, a to i ve vztahu ke zjištění učiněným ze zprávy - Informace mezinárodní organizace pro migraci (IOM), aktualizovaná v lednu 2012 - Informace o možnostech návratu a reintegrace a ze zprávy – Informace MZV z 11. 9. 2013 a informací České tiskové kanceláře (dále jen „ČTK“) konstatoval, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava žadatele z případného jednání jeho bývalého zaměstnavatele, a to kvůli informacím, které o něm žadatel poskytl lidrovi DSM. Dalším důvodem je legalizace pobytu (má zde družku a syna). Po posouzení těchto tvrzení dospěl žalovaný k závěru, že žadatel v průběhu řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že žadatel vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12a zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný dále uvedl, že DSM, s nímž žalobce sympatizoval, se v parlamentních volbách v roce 2012 stala vítěznou stranou a vytvořila vládní koalici s Koalicí spravedlnost. K tvrzením žadatele uvedl, že ta se váží k rokům 2007 - 2008 a že je nepravděpodobné, aby žadatel jako řidič vysoce postaveného vládního úředníka měl přístup k informacím, o kterých hovoří (např. neplacení faktur za elektřinu apod.).

Současně vyslovil názor, že na podání informací o svém zaměstnavateli (pokud k tomu vůbec došlo) byl žadatel osobně zainteresován, neboť jako protislužbu získal doklady k odjezdu z a pracovní vízum do ČR. Obavu z jednání p. Z. sdělil až v době, kdy byl pro nelegální pobyt na území ČR zajištěn a umístěn v zařízení pro zajištění cizinců. V souvislosti s tvrzením žadatele o poskytnutí informací žalovaný uvedl, že ho žadatel nepřesvědčil o obavě z pronásledování. Šlo pouze o jednorázové jednání již v roce 2007, a do odjezdu z vlasti v březnu roku 2008 neměl žalobce v žádné potíže. Osobně se nezúčastnil žádných akcí strany, s níž sympatizoval, a motivací pro předání informací byl bezproblémový odjezd z , tedy jeho osobní prospěch. Žadatel nevešel do osobního sporu s bývalým zaměstnavatelem. Pokud by se tak po návratu do vlasti stalo, a žadatel by pocíťoval ohrožení své osoby, může se obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány, které (jak plyne ze zpráv) netolerují nekalou činnost politicky zainteresovaných soukromých osob. Žalovaný dále konstatoval, že po zhodnocení časového odstupu událostí uváděných žadatelem v současném řízení o mezinárodní ochranu a následných konsekvencí, konkrétně skutečnosti, že jmenovaný přicestoval do ČR zcela legálně v březnu 2008, s cestovním dokladem a podnikatelským vízem a o mezinárodní ochranu požádal prvně až 4. 11. 2009, tedy v době, kdy mu reálně hrozilo správní vyhoštění z území ČR, hodnotí jeho tvrzenou skutečnost o pronásledování bývalým zaměstnavatelem jako zcela účelovou. Pokud by žadateli hrozilo nebezpečí, o němž hovořil, mohl o mezinárodní ochranu požádat ihned po vstupu na území, a to přinejmenším z důvodu hledání ochrany pro svou osobu. Žadatel tak nepostupoval a do doby zahájení řízení o správním vyhoštění z území ČR svou situaci nijak neřešil, ačkoli si byl plně vědom nelegálního pobytu. O účelovosti druhé žádosti svědčí předkládané „nové“ důvody, o kterých se v prvním řízení obával hovořit, a to přesto, že byl žalovaným poučen, že jím uváděné skutečnosti nebudou nikomu dále postupovány. Vlastní nečinností si způsobil potíže vyplývající z nelegálního pobytu a v době uloženého správního vyhoštění k legalizaci pobytu zvolil institut mezinárodní ochrany, který však k tomuto účelu není určen. Žalovaný shrnul, že obavy žadatele jsou pouze výrazem jeho snahy uvést jiné, z pohledu azylového zákona přijatelnější okolnosti, než kterým by byl v případě návratu do vlasti vystaven. Proto jim žalovaný nepřiznal žádnou důkazní hodnotu. Od roku 2012 je vítěznou stranou strana, které žadatel poskytl informace, a již z tohoto důvodu mu ve vlasti nehrozí pronásledování ve smyslu důvodů relevantních pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12a zákona o azylu. S ohledem na tvrzení žadatele není dán ani důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu není ani snaha žadatele o legalizaci pobytu, neboť poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2014, č. j. 5 Azs 37/2003). Žalovaný konstatoval, že sice chápe snahu žadatele zůstat na území ČR, nicméně konstatuje, že žadatel měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli prostřednictvím azylové procedury. Pro účely legalizace pobytu nelze zneužívat institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu, k nimž snaha o legalizaci pobytu rozhodně nepatří. O azyl je podle ustálené judikatury nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Žádost je třeba podat neprodleně po vstupu na území ČR. Žalobci v podání včasné žádosti nic nebránilo. S ohledem na to, že na základě údajů sdělených žadatelem nezjistil správní orgán důvod hodný zvláštního zřetele, nebyl žalobci udělen ani azyl z humanitárních důvodů (§ 14). Této formy mezinárodní ochrany se žadatel ostatně ani nedomáhal. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a a § 14b zákona o azylu. Při této úvaze vycházel z podkladových zpráv a ze sdělení žadatele. Žadatel neuvedl a správní orgán nezjistil, že by žadateli v případě návratu

do vlasti hrozila vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Správní orgán nedospěl k závěru, že by žadateli hrozilo mučení či nelidské zacházení, ani že by žadateli hrozilo po návratu do vlasti nebezpečí z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu a jeho několikaletého pobytu v zahraničí. Tento závěr učinil na základě podkladové zprávy, podle které by s největší pravděpodobností neměl mít neúspěšný žadatel o mezinárodní ochranu v případě návratu do problémy (vyjma např. případů, kdy měl žadatel ještě před odjezdem z dluhy, problémy s prací řešené útekem do ciziny či únikem před spravedlností). To však není případ žadatele. Pokud jde o tvrzení žadatele, že v ČR žije s družkou a synem, žalovaný uvedl, že budou-li mít zájem žít společně i v budoucnu, mohou tak učinit v místě, kde budou mít všichni povolen pobyt, bezesporu tomu tak nemusí být výhradně na území ČR. Takovým místem je i země jejich původu, kde pro ně existuje prostředí ne neznámé, a kde jim nehrozí nebezpečí vážné újmy. Hodlají-li žít na území ČR, může žadatel využít zákonných prostředků k možnému odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 122 zákona o pobytu cizinců a následně využít i dalších institutů, které upravují příslušná ustanovení tohoto zákona. V zemi žadatele neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycestování žadatele nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. K tomu žalovaný citoval z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 4 Az 9/2010, podle kterého „*V případě kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území ČR, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tím účelem poskytuje, nikoli se nažít o jejich obcházení. Pokud žalobce vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území, nelze v tomto spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany ČR.*“ Protože žadatel neuváděl a správní orgán nezjistil, že by některému z rodinných příslušníků žadatele byla udělena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny (§ 14b odst. 1).

Soud k věci samé uvádí, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím, které bylo vydáno podle zákona o azylu.

Podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu splňuje cizinec, je-li ve vztahu k jeho osobě zjištěno, že je pronásledován, respektive má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uplatňování určitých politických práv a svobod či politických názorů nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité skupině obyvatel (rasové, náboženské, národnostní, sociální). Za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovýmto jednáním.

Institut azylu slouží k záchraně osob pronásledovaných pro své aktivní politické postoje nebo utlačovaných pro svou rasovou, náboženskou nebo sociální příslušnost. Žalobce však k takovým osobám nepatří. Žalobce v průběhu tohoto druhého řízení o udělení mezinárodní ochrany zmínil spolupráci s politickým konkurentem svého zaměstnavatele, o němž poskytl informace, a proto se obává pronásledování z jeho strany, pokud se vrátí do země původu. Tato tvrzení považuje soud za zcela účelová. O tom svědčí výstižné odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo žalobci náležitě, jasně a srozumitelně vysvětleno, z jakých důvodů nepřikládá správní orgán jeho tvrzením důkazní hodnotu, která by mohla vést k udělení azylu z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný umožnil žalobci v rámci vedeného druhého správního řízení provedením pohovoru uvést a objasnit

všechna tvrzení o důvodech odchodu ze země původu a důvodech podání druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v rámci pohovoru přestřel žalovanému nové skutečnosti, které však v mnohém připomínají skutečnosti tvrzené v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce totiž i ve druhé žádosti o mezinárodní ochranu tvrdí obavu ze svého zaměstnavatele, avšak tentokrát nikoli jménem B. (jako v první žádosti), ale Z.. V první žádosti na jedné straně tvrdil, že mu bratr (řidič zaměstnavatele, žalobce byl kuchařem) před smrtí stačil sdělit, že se zaměstnavatel dopustil něčeho hrozného, jinde pak uváděl, že to o zaměstnavateli věděl on sám (rozpory však nebyl schopen vysvětlit). Nyní tvrdí, že na svého zaměstnavatele, u kterého byl tentokrát řidičem, prozradil politicky kompromitující informace, které byly využity protikandidátem zaměstnavatele ve volební kampani a o kterých informoval tisk a televize, včetně jména a fotografie žalobce. Naopak zcela shodně tvrdí, že se svého zaměstnavatele (lhostejno zda B. či Z.) obává, protože ho může v případě návratu do země původu pronásledovat. To vše nadto nevěrohodně podbarvuje politicky motivovaným pronásledováním, jehož realita je zpochybněna důvody snesenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí a zcela přiléhavými a logickými úvahami správního orgánu podloženými řádnými skutkovými zjištěními. Z těchto skutečností činí proto soud závěr, že nikoli obava z hrozícího nebezpečí v zemi původu motivovala žalobce k podání v pořadí již druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale pouze snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Uvedený závěr je umocněn politickými reáliemi zjištěnými správním orgánem z podkladových materiálů, které tvoří součást správního spisu. Žalobce využil možnosti seznámit se s podkladovými materiály, konkrétně s informací týkající se neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v případě návratu do a informací ČTK ohledně parlamentních voleb v roce 2008. Uvedl, že informace jsou v pořádku, nenavrhl žádné další podklady pro rozhodnutí. Neměl výhrady proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání. Nemůže proto s úspěchem tvrdit, že se správní orgán nezabýval situací v z hlediska boje o politické postavení. Je tomu tak zvláště proto, že správní orgán tvrzením žalobce o možném pronásledování nepřisvědčil. Učinit tak nemůže ani soud, neboť žalobcovy výpovědi jsou zjevně účelové a z pohledu soudu nevěrohodné. Ani soud tak nedospěl k závěru, že by byl žalobce politicky pronásledován. Důvodnost obav žalobce z nebezpečí v zemi původu navíc značně zpochybňuje také skutečnost, že žalobce jeho zaměstnavatel p. Z. před jeho odchodem ze země původu nevyhledal. K vyptávání po žalobci ze strany jmenovaného mělo dojít, až když byl žalobce mimo území M. Pochybnost dále vyvolává i to, že žalobce nevyhledal pomoc u policie, ani jiného státního orgánu či nestátní organizace zabývající se dodržováním lidských práv, ačkoli osoba, již poskytl o svém zaměstnavateli politicky kompromitující informace, je členem vítězné DSM. V případě návratu žalobce do země původu je proto nepravděpodobné, že by státní orgány žalobce proti případnému jednání jeho bývalého zaměstnavatele neochránily, zvláště když z informací o situaci v plyne, že netoleruje nekalou činnost politicky zainteresovaných soukromých osob. Závěru o účelovosti žádosti svědčí také to, že ji žalobce podal až pod hrozbou správního vyhoštění a po svém zadržení policií ČR, nikoli bezprostředně po vstupu na území ČR. Takto nejedná osoba, která je pronásledována, nebo se pronásledování obává, a to ani tehdy, je-li krajany (nesprávně) informována o případném zadržení či možných problémech v zemi původu. Pravdivost výpovědi žalobce je tak nepřímou i těmito skutečnostmi výrazně zeslabena. Soud proto uzavírá, že ani podle jeho názoru nehrozí žalobci v zemi původu pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť nebyl politicky činný a pronásledovaný a pronásledování mu nehrozí ani v případě návratu do země původu. S přihlédnutím ke všem shora uvedeným závěrům je proto nedůvodná také námitka poukazující na to, že se žalovaný konkrétně nezabýval popsanou situací. Z pohledu soud je i tento v pořadí již druhý příběh žalobce, jenž je pouhou modifikací toho prvního, rovněž nevěrohodný, neboť o „nově“ tvrzených skutečnostech (pokud se vůbec staly) musel žalobce vědět již při podání první žádosti. Důvod, proč tak neučinil, žalovanému nikterak

srozumitelně nevysvětlil. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v rozporu se zákonem o azylu, ani čl. 9 Směrnice a neodporuje ani mezinárodním závazkům, jimiž je ČR vázána. Za zcela irelevantní považuje soud námitku poukazující na zmatečnost napadeného rozhodnutí z důvodu nesprávného uvedení názvu strany, jejímž členem měl být žalobcův zaměstnavatel. V druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce výslovně uvedl, že p. Z. byl členem strany „Občanská odvaha“, což zopakoval i při pohovoru. Týž název strany žalobce vlastnoručně napsal také na list připojený k žádosti a přeložený tlumočnicí z jazyka mongolského. Podle tvrzení žalobce měl být členem DSM naopak politický rival žalobcova zaměstnavatele p. A.

Ve světle právě uvedeného je rovněž nedůvodná námitka žalobce ohledně nesprávného posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany, neboť i v tomto směru je z odůvodnění napadeného rozhodnutí patrné, že žalovaný vzal při posuzování této otázky v úvahu veškeré rozhodné okolnosti, které ve svém souhrnu udělení doplňkové ochrany neumožňovaly. V zemi původu žalobce neprobíhá žádný válečný konflikt a žalobci tam nehrozí ani nebezpečí mučení či nelidského nebo ponižujícího zacházení ze strany státních orgánů či trestu smrti. V tomto se soud ztotožňuje se závěry správního orgánu uvedenými v napadeném rozhodnutí, které jsou podloženy i dostatečnými skutkovými zjištěními. Na tomto místě odkazuje soud také na shora uvedený závěr o účelovosti žalobcem tvrzených důvodů podle ustanovení § 12 zákona o azylu; týž charakter pak mají shodné nebo obdobné důvody tvrzené žalobcem v souvislosti s možností udělit mu doplňkovou ochranu podle ustanovení § 14a zákona o azylu. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu či doplňkové ochrany pak nemůže být ani žalobcem tvrzené partnerské soužití s družkou a synem. Žalovaný v tomto směru v napadeném rozhodnutí argumentoval zcela správně a výstižně, když uvedl, že žalobci nic nebrání vést partnerský (rodinný) život v kterékoli zemi, v níž budou mít všichni povolen pobyt, již nutně nemusí být pouze ČR. Navíc žalobci poskytl i právní pomoc v tom smyslu, že jej poučil o možnosti žádat podle zákona o pobytu cizinců o odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

Vzhledem k tomu, že žaloba není důvodná, soud ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byl v řízení ustanoven zástupce z řad advokátů. Odměna ustanoveného zástupce byla stanovena na 6.800 Kč, a to za dva úkony právní služby po 3100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu (doplnění žaloby) – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky. Uvedená částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze v soudem stanovené lhůtě.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 30. června 2014

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 30. 6. 2014 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost:
Božena Kouřimová